

Cuixart i el “sortir de la presó ja no és la meva prioritat”: per què és important la seva declaració?

Sergi Picazo

“Una persona com jo, fill d’obrers, que s’ha hagut de buscar la vida i que, a més, va voler ser empresari, existeix perquè no té por. Quan no tens res a perdre, com jo, et passen coses”. M’ho deia **Jordi Cuixart** fa gairebé tres anys [en una conversa a fons a CRÍTIC](#) per conèixer la seva vida i el seu pensament.

“Quan no tens res a perdre, com jo, et passen coses”. “Quan no tens res a perdre, com jo, et passen coses”. Ho repeteixo perquè hi he pensat avui diversos cops veient-lo assegut al banc dels acusats. Després de més d’un any entre reixes. Sense ni tan sols un judici. Sense haver comès cap delictes de sang. Però, sempre, no sé com carai s’ho fa, amb un somriure permanent.

“Amb el somriure, la revolta.
Així t’espero i t’imagino
i en l’horitzó de la mirada
el gest utòpic que et reclama.”

(Lluís Llach)

Tanmateix, Cuixart no és un il·lús. Ell sabia perfectament on es fotia. Ell és dels qui van collar —en públic i, em consta, en privat— els polítics de Convergència i d’ERC quan potser a algun li van tremolar les cames en veure les ànsies de revolta. És tan conscient del pa que s’hi dona que durant la seva declaració en el judici del Tribunal Suprem va assegurar en un fet insòlit fins ara que es retractava de les seves declaracions davant el jutge instructor en què s’intentava exculpar dels fets i retallava les conseqüències de l’1-O perquè, segons ha dit, “ja” no vol sortir de la presó al preu que sigui. Assumeix, doncs, amb tota la naturalitat, que és “un pres polític, no un polític pres”, i sap que li pot caure una condemna duríssima. Per això, no va tenir por de plantejar radicalment un judici polític. **“Ara, sortir de la presó ja no és la meva prioritat. La meva prioritat és denunciar la violació de drets. Després de 500 nits a la presó, el que vull és l’absolució i la resolució del conflicte entre Catalunya i Espanya”**. Punt. Duríssim. Sorprenent.

Només una dada: Cuixart, en els últims mesos, tenia a la garjola les [‘Cartes des de la presó’](#), de **Nelson Mandela**.

? [@jcuixart](#): "Soc un pres polític. Després de 500 dies de presó, la meva prioritat no és sortir de la presó. La meva prioritat és poder denunciar l'atac i la vulneració de drets i llibertats que hi ha a Catalunya i al conjunt de l'Estat espanyol!" [#EndavantCuixart](#)
pic.twitter.com/ZQzmRAoiEj

— Òmnium Cultural (@omnium) [February 26, 2019](#)

A ell i Jordi Sánchez els acusen, principalment, pels fets del 20-S, a la rambla Catalunya amb la Gran Via, davant la conselleria d’Economia. La Fiscalia ha estat especialment insistent per preguntar-los

pels danys als cotxes de la Guàrdia Civil i per suposadament impedir la feina de la comitiva judicial.
Poca broma, perquè li demanen 17 anys de presó i 17 anys d'inhabilitació.

S'ha explicat mil cops, i amb imatges, que Cuixart va cridar a la gent a sobre del cotxe de la Guàrdia Civil que se n'anés a casa. I, de fet, no s'ha explicat gaire que els manifestants que hi havia allà el van xiular, escridassar i criticar perquè els va demanar que tornessin a casa.

S'ha explicat mil cops que Cuixart va demanar sempre que les manifestacions independentistes fossin pacífiques i que les accions de protesta fossin accions de desobediència civil no-violentes.

Cuixart, un home fet a si mateix i que ve de baix, sap una mica sobre estratègia, sap una mica sobre com enfrontar-se a algú més poderós que tu i sap què és la correlació de forces. Sap que l'Estat és més fort: ningú no pot posar-hi cap èpica ni dir que ha guanyat... després d'estar gairebé 500 nits en presó preventiva i perdre's els anys d'infància del seu fill. Però Cuixart també sap on pot fer mal a l'Estat.

—Sabia vostè que la policia va disparar salves per advertir els manifestants que eren davant dels col·legis electorals l'1-O?, pregunta el fiscal.

—Sé que la policia va disparar una bala de goma que va buidar l'ull d'un manifestant.

—Sabia vostè que 17 policies van quedar ferits pels enfrontaments amb els manifestants?, repregunta el fiscal.

—Sé que 17 policies estan sent investigats en un jutjat de Barcelona per les càrregues policials.

El fiscal ha acabat cabrejat. Cuixart ja no tenia por dels jutges.

Ha nascut el cuixartisme

El caòtic, confús i ple d'errors interrogatori del fiscal a Cuixart ha fet emergir el fenomen Cuixart i el cuixartisme. Va entrar al judici com a pres polític; però, vulgui ell o no, sortirà com a referent polític de bona part de l'independentisme. **L'interrogatori a Cuixart pot tenir conseqüències imprevisibles en la política catalana dels propers anys, potser no a curt termini, sinó a llarg termini.** Cuixart, fins ara i al contrari de Jordi Sànchez, que venia de ser el líder de l'ANC i va presentar-se com a diputat de Junts per Catalunya, no ha entrat en cap partit polític i sempre ha defugit els cants de sirena per presentar-se a eleccions. Però... quan surti de la presó, ja veurem què passa. El cuixartisme, un fenomen politicosocial, ha nascut per quedar-se: barreja allò social i nacional, té un accent sens dubte esquerranós, reivindica els orígens espanyols de molts catalans i el castellà com a llengua a Catalunya, s'expressa amb contundència verbal i no és gens políticament correcte.

És obvi que **el cuixartisme va estar sotmès aquells mesos de la Tardor Calenta catalana a moltes contradiccions i moments no del tot coherents.** Donar suport a un president convergent, donar suport a un partit esquitxat pel 3% i impulsor de les retallades socials... i alhora impulsar campanyes tan radicals com la de "Lluites compartides", portar la Nit de Santa Llúcia d'Òmnium per primer cop en la història a l'Hospitalet de Llobregat i defensar els Comuns i Ada Colau dels atacs de la nova dreta independentista. Sí, Cuixart és especial: tibava la corda per un costat, i sí, Cuixart afluixava i demanava calma per un altre costat. **M'agradaria preguntar-li si ell donava suport a la DUI després de fer l'1-O o si creia que calia ampliar suports** abans de llançar-se al buit quan no hi havia gaire res de preparat per a l'endemà de la independència. M'agradaria preguntar-li si ell seria dels hiperventilats que acusen ERC i neoconvergens de covards

o si creu que encara s'ha d'ampliar el 48% de suport al sí. M'agradaria preguntar-li si creu que els convergents van impulsar la mobilització per amagar les seves corrupteles o no. Però reconec que, segurament, no sóc un 'bon' periodista: en una situació tan excepcional i tan greu, tancat a la presó sense ni tan sols un judici, fer-li aquestes preguntes crítiques se'm fa difícil.

Fa temps, en l'entrevista a CRÍTIC, sí que li vaig preguntar si tenia contradiccions, i em va dir això: "Aquestes contradiccions són un gran èxit de país. Molta gent ha après a navegar en contradiccions en els últims anys. Això és bo!". I, aleshores, em va explicar un dia normal de la seva vida: al matí apuja la persiana de la seva fàbrica de 80 treballadors al Vallès, després se'n podia anar a dinar amb els empresaris del 'lobby' FemCat, presidia les reunions a la seu d'Òmnium al bell mig de l'Eixample barceloní i acabava la tarda fent una cervesa al casal de l'esquerra independentista Can Capablanca, de Sabadell. Va ser insubmís al servei militar. És soci de la cooperativa de Crític, d'Amnistia Internacional i de mil coses més! **"Sóc empresari i soc fill de gent de classe treballadora. No renego ni d'una cosa ni de l'altra"**, em deia entusiasmat. Per acabar-ho d'adobar, Cuixart va afegir davant els jutges del Suprem que és independentista i "mig espanyol" i "fill de murciana".

Preguntat sobre l'ús de l'expressió "no passaran", Jordi Cuixart ha recitat el poema "La cançó dels invadits" d'Apel·les Mestre, més conegut per "No passareu"

[#JudiciTV3CatRàdio](#) [#Play324](#) <https://t.co/06wxY1jfC4> pic.twitter.com/cHr71aWunJ

— 324.cat (@324cat) [February 26, 2019](#)

De fet, hi ha una cosa de les moltes que va fer Cuixart aquells mesos previs a la seva detenció que explica els motius pels quals Cuixart és un dels dirigents independentistes presos que més suports reben de tot l'arc parlamentari. No era cap operació secreta que l'Estat espanyol ni els jutjats no puguin saber, però va ser una operació discreta i feta sense micròfons ni càmeres. **Bàsicament, Cuixart feia cafès i parlava amb gent del món de l'esquerra no (necessàriament) independentista. Era un moment de trinxeres, de murs i d'insults entre independentistes i Comuns.** Però Cuixart sabia que el paper dels Comuns era fonamental per a l'1-O i, en general, per superar l'empat etern al 50-50. La idea cuixartiana no era "eixamplar la base" ni "convèncer" ni "fer pedagogia" per ensenyar la Bona Nova Independentista a gent d'esquerres que no s'havia pronunciat ni a favor ni en contra de la independència. Ell volia, com ho deia ell, "escoltar" i "compartir".

En un moment en què l'independentisme tenia com a lema informal "primer la independència, i després ja veurem", va fer que una entitat originalment vinculada a la burgesia i al nacionalisme clàssic com Òmnium s'inventés una campanya que vincula allò social i allò nacional en forma de **"Lluites compartides"**. No és casual. Cuixart ha parlat davant del jutge del "No pasarán", dels insubmisos, del tancament d'ambulatoris, del genocidi dels pobles indígenes de l'Amèrica Llatina, de la desobediència civil pacífica, de Martin Luther King, de les Pussy Riots, dels sindicats o d'Ada Colau. Fins i tot ha parafrasejat el mític **dirigent de les Comissions Obreres, Marcelino Camacho**: "El dret de vaga es guanya fent vaga; el dret de manifestació es guanya manifestant-se, i a Catalunya, el dret de vot, votant. El que vam fer l'1-O va ser un exercici de dignitat col·lectiva. No renunciarem a l'exercici de drets fonamentals". Això és el cuixartisme.

Aquest Cuixart deu ser un paio molt perillós, segons la Guàrdia Civil, i per això porta a la presó sense judici més de 500 nits. Els jutges del Suprem no deuen entendre res.

Com em va dir el Jordi, “quan no tens res a perdre, com jo, et passen coses”. [Hòstia. Collons.](#)